

- DRŽAVNI PREVENTIVNI MEHANIZEM -

poročilo
o opravljenem obisku
na lokaciji

Policajska postaja Ljubljana Bežigrad

Pojasnilo: Varuh človekovih pravic Republike Slovenije (v nadaljevanju: Varuh) v okviru izvajanja nalog in pooblastil po Zakonu o ratifikaciji opcijskega protokola h Konvenciji proti mučenju in drugim krutim, nečloveškim ali poniževalnim kaznim ali ravnanju (Uradni list RS, št. 114/2006) v vlogi državnega preventivnega mehanizma (v nadaljevanju: DPM) obiskuje kraje odvzema prostosti. V skupini, ki izvede obisk, poleg predstavnikov Varuha praviloma sodeluje(jo) tudi predstavnik(i) pogodbenih nevladnih organizacij ter občasno tudi neodvisni izvedenci medicinske in drugih strok in prevajalci. Pravna podlaga za opravljanje nadzorov s strani DPM je predstavljena na spletni strani [Varuh kot državni preventivni mehanizem](#).

Pričujoče poročilo vsebuje le bistvene ugotovitve o obisku s predlogi za izboljšanje razmer oziroma odpravo nepravilnosti. Izdelano je bilo na podlagi poročila o obisku DPM in odzivnega poročila pristojnih. Namenjeno je objavi na spletni strani Varuha.

Osnovni podatki o lokaciji:

- ▶ **Tip lokacije:** policijska postaja (v nadaljevanju: PP)
- ▶ **Kategorije oseb, ki jim je bila odvzeta prostost:** osebe v policijskem pridržanju¹
- ▶ **Uradna zmogljivost in dejanska zasedenost lokacije na dan obiska:** PP ima dva prostora za krajše pridržanje (do 12 ur).² Prostora za pridržanje sta označena s številčkama »1 in 2«. Dostop do prostorov za pridržanje je še vedno možen z vozilom neposredno skozi garažo oziroma po stopnicah mimo dežurnega policista.

Potek obiska in priprava poročila:

- ▶ Obisk je bil **nenajavljen** in **opravljen** 12. 12. 2013.³
- ▶ **Skupina za obisk:** en predstavnik Varuha (specialist kriminalističnega preiskovanja) in en predstavnik pogodbenih nevladnih organizacij iz Pravno-informacijskega centra - PIC.
- ▶ **Vsebina obiska:** razgovor s pomočnikom komandirja in komandirjem, ogled prostorov za pridržanje, preveritev uresničitve naših predlogov v zvezi s prejšnjim obiskom DPM⁴, pregled dokumentacije nekaj naključnih izbranih primerov pridržanja.

¹ V letu 2013 (v času od 1. 1. 2013 pa do dneva obiska) so policisti PP odredili skupaj 71 pridržanj.

² Opremljenost prostorov za pridržanje se od prejšnjega obiska ni spremenila, in sicer je v njih leseno ležišče, v vsakem prostoru za pridržanje po dve žimnici, WC na počep in umivalnik. Pri pregledu video nadzornega sistema v prostorih za pridržanje je bilo ugotovljeno, da je le ta ustrezno nameščen, saj ne pokriva toaletnega dela.

³ Prejšnji obisk te PP je bil opravljen 10. aprila 2009.

⁴ Takrat smo predlagali, da se prostora za pridržanje številčno označita, da PP priskrbi ustrezno posteljnino (vzglavnike) za primer pridržanja preko noči, da se namesti brošura MNZ s pravicami

► **Poročanje:** poročilo o obisku je bilo poslano Ministrstvu za notranje zadeve (v nadaljevanju: MNZ) 7. 1. 2014, skupaj s predlogom, da ga obravnava in nam v roku 30 dni sporoči morebitna stališča glede naših ugotovitev; tozadevni odgovor smo s strani organa prejeli 7. 2. 2014, torej 31. dan po odpremi.

---

pridržane osebe v več jezikih v prostor (hodnik pred prostoroma za pridržanje) za sprejem pridržanih oseb in da se zaradi varstva osebnih podatkov seznam oseb, ki so prejele hladni obrok hrane, namesti na notranjo stran omare namesto na zunanjo. V zvezi pregleda naključno izbranih primerov pridržanj, pa smo predlagali, da se policiste opozori na skrbno zapisovanje oziroma beleženje vseh relevantnih podatkov.

► **DPM je posebej pohvalil**

- da je bilo upoštevano priporočilo DPM iz prejšnjega obiska, da se prostora za krajše pridržanje številčno označi,
- da je bilo upoštevano priporočilo DPM iz prejšnjega obiska, da se prostora za krajše pridržanje opremi z ustrezno posteljnino za čas pridržanja preko noči,
- da PP vodi evidenco s podatki pridržnih oseb, ki jim je bil izročen hladni obrok,
- spremljanje vpisov v knjigo pripomb in pohval s strani starešin PP⁵,
- da PP (za razliko od prejšnjega obiska) razpolaga tudi z dostopno rampo za invalide.

---

⁵ Knjiga pripomb in pohval se nahaja pri dežurnem policistu, kar je tudi ustrezno označeno. V knjig je bilo vpisanih veliko pohval in tudi nekaj pritožb. Ugotovljeno je bilo, da je na spodnji stani lista vedno pripis starešine PP, kaj se je zgodilo s posameznim zapisom (pohvalo ali pritožbo) npr. da je sledil odgovor osebi, ki je opravila vpis ali v primeru pritožbe, da je bila ta poslana v nadaljnje reševanje na Policijsko upravo.

DPM: predlagamo, da se iz obeh prostorov za pridržanje na tej PP odstrani po ena žimnica.⁶

MNZ: na PP so iz prostorov za pridržanje odstranili žimnice tako, da je v vsakem prostoru sedaj po ena žimnica.

DPM: predlagamo, da se policiste opozori na dosledno izpolnjevanje rubrik obrazcev v delu, v katerem se navede v katerem jeziku je bila pridržana oseba seznanjena s pravicami pridržane osebe, predvsem pa, da se navede točen jezik, v katerem je bila pridržana oseba dejansko seznanjena s pravicami pridržane osebe.⁷

MNZ: v primeru pridržanja osebe je policist v sklepu o pridržanju napisal, da je bila oseba s pravicami pridržane osebe seznanjena v bosanskem jeziku. Zaradi podobnosti s hrvaškim oziroma srbskim jezikom pravic osebe na plakatu oziroma v brošuri nismo prevajali v navedeni jezik.

DPM: predlagamo, da se policiste opozori na natančnost pri izpolnjevanju obrazcev, ki so potrebni ob pridržanju, predvsem da se vanje vnašajo točne ure posameznih dogodkov ali ukrepov.⁸

MNZ: Policijska uprava Ljubljana je policijske enote večkrat, nazadnje 20. 11. 2013, pisno opozorila na nepravilnosti, ki jih ugotavljate ob obiskih v policijski enotah. Na policijski upravi bodo za policiste uvedli usposabljanje s področja odvzemov prostosti, kjer jih bodo še posebej opozorili na potrebno pozornost, natančnost in nujnost pri izpolnjevanju vseh rubrik v obrazcih (predvsem vnosa točne ure posameznih dogodkov ali ukrepov kot je ura vročitve odločbe pridržani osebi ipd.), ki jih morajo policisti izdelati v zvezi z odvzemi prostosti.

⁶ Opremljenost prostorov za pridržanje se od prejšnjega obiska ni spremenila, in sicer je v njih leseno ležišče, v vsakem prostoru za pridržanje po dve žimnici. Komandir je ob tem pojasnil, da se v prostorih za pridržanje vedno pridrži le po eno osebo.

⁷ Pri pregledu naključno izbranih primerov posameznih pridržanj večjih nepravilnosti ni bilo ugotovljenih. Pri pregledu pridržanja tujca (19. do 20. 5. 2013, začetek postopka ob 21.00 uri, med 21.45 in 8.45 uro, na podlagi 24. člena Zakona o pravilih cestnega prometa) je bilo ugotovljeno, da je v sklepu o pridržanju evidentirano, da je bila pridržana oseba s pravicami pridržane osebe seznanjena v »bosanskem jeziku«, čeprav tak jezik ni ne v brošuri MNZ s pravicami pridržane osebe, niti na plakatu MNZ s pravicami pridržane osebe.

⁸ Pri pregledu pridržanja za osebo (20. do 22. 11. 2013, med 12.15 in 11.00 uro, na podlagi drugega odstavka 157. člena Zakona o kazenskem postopku) je bilo ugotovljeno, da je v odločbi o pridržanju na prvi strani evidentirano, da je bila odločba pridržani osebi, vročena 20. 11. 2013 ob 13.15 uri, medtem ko pa je na zadnji strani odločbe naveden podatek, da je bila odločba pridržani osebi vročena 20. 11. 2013 ob 13.30 uri. Nadalje je bilo ugotovljeno, da je v obrazcu o »izvajanju opravil med pridržanjem/zadržanjem – uradni zaznamek« evidentirano, da je bilo pridržanje zaključeno ob 11.00 uri, ko je bila oseba izročena preiskovalnemu sodniku. Pri pregledu evidence opravil med pridržanjem, pa je bilo ugotovljeno, da so policisti nadaljevali z vpisovanjem oziroma evidentiranjem opravil po zaključenem pridržanju in izročitvi pridržane osebe preiskovalnemu sodniku, in sicer je navedeno, da je bil postopek (razumeti je, da pri preiskovalnemu sodniku) zaključen ob 16.40 uri pri čemer je bil zoper osebo odrejen hišni pripor, in zabeleženo, da so osebo policisti odpeljali v hišni pripor.

DPM: predlagamo, da naše pomisleke obravnavate in nas o svojem stališču obvestite, glede na primerno evidentiranje v obrazcu z imenom »izvajanje opravil med pridržanjem/zadržanjem – uradni zaznamek«, ki je predvsem namenjen za evidentiranje opravil med samim policijskim pridržanjem.⁹

MNZ: strinjamo se, da je obrazec izvajanje opravil med pridržanjem/zadržanjem nemenjen evidentiranju opravil med pridržanjem in zadržanjem, kljub temu pa ne ocenjujemo kot napačno ravnanje policistov, ki so na istem obrazcu zabeležili dodatne aktivnosti, ki so bile izvedene po predaji pridržane osebe preiskovalnemu sodniku oziroma po zaključku pridržanja (da je bila oseba na zahtevo preiskovalnega sodnika odpeljana v pripor oziroma hišni pripor). Sicer so možni tudi drugi načini evidentiranja navedene zahteve preiskovalnega sodnika, vendar je ta (tudi zaradi zmanjševanja administrativnih ovir) verjetno še najustreznejši, ker se uradni zaznamek o izvajanju opravil med pridržanjem/zadržanjem piše v vseh primeri pridržanja, po drugi strani pa vsi policisti ne pišejo poročila o opravljenem delu, v vseh policijskih enotah pa tudi nimajo organizirane (24 urne) dežurne službe. Zaradi poenotenja dela bomo z navedeno prakso seznanili tudi ostale policijske enote pri čemer jih bomo posebej opozorili, da mora biti iz obrazca jasno razvidno, da so bila navedena opravila izvedena po zaključku pridržanja.

DPM: predlagamo, da se evidentiranje primera pridržanja osebe ponovno pregleda in po potrebi opravi ustrezne popravke.¹⁰

MNZ: v primeru pridržane osebe je bil v evidenci pridržanih oseb v FIO takoj popravljen in vnesen pravilen čas oziroma 17.00.

⁹ DPM se strinja, da policisti sicer skrbno beležijo vse aktivnosti, ki so jih imeli s pridržano osebo, vendar se ob tem zastavlja vprašanje, če je za to najbolj primerno evidentiranje v obrazcu z imenom »izvajanje opravil med pridržanjem/zadržanjem – uradni zaznamek«, ki je predvsem namenjen za evidentiranje opravil med samim policijskim pridržanjem. Morda bi bilo dovolj, da bi policisti aktivnosti po zaključku pridržanja, ko je bila oseba predana v postopek preiskovalnemu sodniku, dodatne aktivnosti (npr. da je bila oseba odpeljana v pripor) evidentirali v svoje poročilo o opravljenem delu in poročilo dežurnega policista.

¹⁰ Pri pregledu pridržanja za osebo (18. 11. 2013, med 13.15 in 19.30 uro, na podlagi četrte alineje prvega odstavka 64. člena Zakona o nalogah in pooblastilih policije) je bilo ugotovljeno, da so v obrazcu o »izvajanju opravil med pridržanjem/zadržanjem – uradni zaznamek« navedene različne ure opravil policistov v času pridržanja. Tako je bilo ugotovljeno, da je bil zaključek postopka evidentiran ob 17.00 uri oziroma, da je bila oseba predana v postopek preiskovalnemu sodniku. Nadalje pa je bilo evidentirano, da je bila ta oseba ob 19.16 uri z intervencijskim vozilom odpeljana v pripor v ZPKZ Ljubljana, kamor je prispela ob 19.23 uri.

DPM: opozarjamo, da je treba v FIO evidenco vnesti popolne osebne podatke pridržane osebe (vsa imena ali vse priimke).¹¹

MNZ: v zvezi z vnosom podatkov o pridržanju osebe vas obveščamo, da sta bila v evidenco pridržanih oseb v FIO vnesena obe imeni in priimek. Zaradi tehničnih omejitev pri osnovnem vpogledu v podatke o pridržanih osebah (osebe) na ekranu ali na zapisu se pokaže vedno le eno ime in en priimek, kot je bilo v opisanem primeru. Preveritev ali ima oseba več imen ali priimkov se preverja z dodatno funkcijo.

---

¹¹ Pri pri pregledu pridržanja osebe (18. 10. 2013, začetek postopka 2.40, med 2.45 in 11.15 uro, na podlagi drugega odstavka 109. člena Zakona o prekrških) je bilo s pregledom obrazcev pridržanja ugotovljeno, da primer pridržanja ni v popolnosti vnesen v FIO evidenco, saj so pravilni podatki o pridržani osebi.

